

Åbent brev til fødevareminister Rasmus Prehn, miljøminister Lea Wermelin og medlemmerne af Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

04.04-2022

Stå fast, Rasmus Prehn!

Samtlige landbrugsministre i EU med én undtagelse ønsker at gøre det muligt at opdyrke brakjord i 2022. Undtagelsen er fødevareminister Rasmus Prehn (S).

Han udtalte i sidste uge til netmediet Altinget:

"Vi er skeptiske over for at begynde at pløje brakjord op og bruge pesticider. Udbyttet af den jord vil være ret begrænset. Til gengæld vil de klima- og miljømæssige påvirkninger være ret store," siger Danmarks fødevareminister og fortsætter:

"Det er uhensigtsmæssigt. Tiden var inde til at bruge krisesituationen til at sætte yderligere turbo på den grønne omstilling frem for at trække håndbremsen. Det er vi ærgerlige over."

Økologisk Landsforening, Dansk Ornitologisk Forening (DOF), Danmarks Biavlerforening og Danmarks Jægerforbund bakker den danske tilgang op.

Danmark har en trist bundplacering i EU, når det gælder naturens tilstand. Én af årsagerne er den intensive landbrugsproduktion på mere end 60 pct. af Danmarks areal. Netop derfor er det så vigtigt for den trængte natur i landbrugslandet, at der ikke pløjes brak op, og at de kommende landbrugsreformer i EU føres ud i livet. Her kommer der blandt andet krav om at sikre et areal på mindst 4 pct. af omdriftsjordene til naturtiltag, hvis landmanden ønsker at opnå den fulde landbrugsstøtte.

Vi mener ikke, at dansk landbrug kommer til at bidrage væsentligt til at mindske en kommende fødevarekrise ved at pløje blandt andet brakarealer op.

Brakarealerne er i forvejen de mindst produktive arealer, og de er ikke udlagt for at nedbringe produktionen. De er udlagt for at sikre helt nødvendig plads til en trængt natur. Dernæst bliver 80 pct. af de dyrkede afgrøder i Danmark brugt som foder til især svin og køer. Derfor betyder det ifølge eksperter nærmest ingenting for Europas kornlagre, om man i Danmark inddrager brakarealerne i markdriften.

Københavns Universitet og Aarhus Universitet udtaler i fællesskab til [Børsen.dk](https://www.borsen.dk) den 30. marts, at ca. 70 pct. af EU's samlede landbrugsareal går til dyrefoder og ikke til den menneskemad, som, EU frygter, bliver en mangelvare i f.eks. Afrika og Sydøstasien. De skriver også, at et meget optimistisk skøn fra Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi viser, at kornproduktionen i hele EU måske kan øges med 10 – 12 mio. ton, hvoraf kun 30 pct. kan forventes at blive dyrket til menneskemad.

Sagt lidt skarpt, så køber sultne mennesker rundt om i verden hverken koteletter eller ost, hvis de er sultne. De køber korn, bælgfrugter, olie og sukker.

Så hvis det er for at forhindre sult, så kunne dansk landbrug ifølge et overslag udarbejdet af Danmarks Naturfredningsforening og Økologisk Landsforening øge fødevareforsyningen fra 15 til 20 millioner mennesker blot ved at dyrke konsumafgrøder på bare 10 pct. af de arealer, der i dag bruges til at producere dyrefoder. Hvis vi skal have vendt udviklingen for naturen i Danmark, og det skal vi, så må vi insistere på, at

den ulykkelige situation i Ukraine ikke bruges til at gøre endnu mere af det, som har bragt os derhen, hvor vi er i dag.

Derfor efterlyser vi en erkendelse af, at klima- og biodiversitetskrisen er en langsigtet krise, som kræver langsigtede løsninger. Ikke en, der kan sættes i bero, når priserne på verdensmarkedet går op og ned.

Der er en akut mangel på naturlige levesteder i vores opdyrkede landarealer, hvor komplette fødekæder kan eksistere. Steder, hvor flora og fauna kan eksistere i samspil med landbrugsproduktionen. Her kan de ikke-produktive arealer blive til hårdt tiltrængte levesteder for planter, insekter, fugle og pattedyr.

Og levestederne mangler. I 1950 blev der skudt 438.000 agerhøns og 448.000 harer. I 2020 blev der skudt 16.000 agerhøns og 29.000 harer. Årsagen til det faldende jagtudbytte er manglende levesteder og intensiveret landbrug.

Det er vores opfattelse, at et moderne og fremtidssikret landbrug skal balancere hensynet til en effektiv produktion med hensynet til naturen i landbrugslandet. Og selvom lommerne af natur i landbrugslandet ikke direkte giver landmanden et afkast (udover landbrugsstøtten), så huser levestederne bestøvere og skadedyrs naturlige fjender. De gavnlige insekter er i sig selv med til at øge landbrugets produktion. En sund bestand af de gavnlige insekter vil også nedsætte landbrugets klimaaftryk og nedbringe afhængigheden af sprøjtemidler.

EU's fremtidige landbrugspolitik CAP 2023-2027 forpligter landmændene til at sikre plads til natur på mindst 4 pct. af deres omdriftsarealer. De nuværende brakarealer, markbræmmer, vildt- og bivenlige tiltag mv. vil også i 2023 tælle med som ikke produktive arealer. Formålet med udtagningen er at beskytte og forbedre biodiversiteten på landbrugsarealerne samt at minimere risikoen for udvaskning af kvælstof, der er skadeligt for miljøet.

Dansk natur har desperat brug for flere levesteder og mere biodiversitet. Opdyrkning af de nuværende braklagte arealer og udsættelse af nye tiltag vil medføre yderligere ødelæggelse af vores økosystemer.

Den ulykkelige krig i Ukraine må ikke blive en undskyldning for ikke at skabe en mere grøn landbrugsproduktion i Danmark. Det er både krigen i Ukraine og naturen i Danmark for vigtig til.

Med venlig hilsen

Louise Køster

Økologisk
Landsforening

Egon Østergaard

Dansk Ornitologisk
Forening/
Birdlife-Denmark

Arne T. Henriksen

Dansk Biavlerforening

Claus Lind Christensen

Danmarks Jægerforbund

